

Nieuwe Tijden. Bijdrage van het bedrijfsleven aan de publieke opsporing.

E. Bervoets, J. Broekhuizen, K. van den Akker m.m.v. S. van Merkesteyn
Politiekunde 123

Thema: 2.4 Politie en Partners

Doelstelling

Dit onderzoek moet de politie (en uiteindelijk ook het OM als bevoegd gezag) zicht bieden op de uitgangspunten en condities waaronder benutting van private partijen in de opsporing (verder) kan worden ingericht, in relatie tot de brede politie-opdracht van waakzaam en dienstbaar aan de waarden van de rechtsstaat en het zijn van een (toegankelijke) politie voor iedereen.

Onderzoeksvragen:

Het onderzoek moest antwoord geven op de volgende zes vragen:

- Hoe en waarom worden private bedrijven benut in de opsporing?
- Hoe wordt de benutting van private partijen in de opsporing aangestuurd (governance)?
- Welke (soorten) partijen zijn betrokken bij de benutting en welke rol spelen zij? Welke samenwerkingsprincipes spelen daarbij een rol of zouden daarbij volgens betrokken partijen een rol moeten spelen?
- Met welke mogelijkheden en risico's worden opsporingsdiensten (en bedrijven) geconfronteerd bij het benutten van private bedrijven in de opsporing?
- Wat levert de benutting van private partijen volgens de betrokkenen op?
- Wat zijn de voorwaarden waaronder deze benutting verder kan worden vormgegeven?

Meer specifiek: wat kan de Nationale Politie leren van zowel de 'eigen' casussen als de casussen van de Koninklijke Marechaussee en de Arbeidsinspectie

Methoden van onderzoek

Deze studie gaat over het hoe, wat, en waarom van het benutten van private bedrijven in de opsporing. Het gaat daarbij om private bedrijven die geen criminaliteitsbestrijding als (voornaamste) missie hebben. Hiervoor is een meervoudige casestudie uitgevoerd, waarin er gekeken wordt hoe de politierecherche private partijen benut voor informatie en hulp, maar ook hoe de Koninklijke Marechaussee en de opsporingsdienst van de Arbeidsinspectie dit doen.

Samenvatting

In de casestudies blijkt dat private partijen op allerlei manieren benut worden als hulp bij opsporing. Dat kan bijvoorbeeld het aanleveren van lijsten met mogelijke fraudegevallen zijn, het doorgeven van signalen van 'verdachte situaties', intelligence, camerabeelden, maar ook kennis en advies. Zulke 'informatie' komt via verschillende routes: op basis van een verzoek of formele vordering of op initiatief van de private partij zelf. Er is daarnaast een grote diversiteit aan private samenwerkingspartijen te vinden die betrokken is. In deze casuïstiek komen onder meer naar voren: transportondernemingen, brancheorganisaties, verzekeraars, vliegtuigmaatschappijen, een luchthaven, een woningbouwcorporatie en banken. Het verschilt per geval of zaak welk type private bedrijven worden benut en het gaat zeker niet alleen om grote ondernemingen.

Op het niveau van de casuïstiek gebeurt de aansturing lang niet altijd tegen de achtergrond van een uitgewerkt beleid met expliciete doelen. De politie is vaak initiatiefnemer en gelijkwaardigheid is er vaak niet bij in de aanwending van informatie. Ook wederkerigheid is er meer niet dan wel. Vaak begrijpen bedrijven dat ook, maar het gebrek aan informatie wordt wel eens als teleurstellend ervaren door bedrijven, zoals bij het niet ontvangen van een terugkoppeling wat de benutting opgeleverd heeft. Tegelijk zien de onderzoekers ook

gevallen van intrinsieke motivatie bij private bedrijven om de recherche te helpen. Uit de praktijk klinken positieve geluiden over het samen leren hoe het samenspel het best kan plaatshebben en men ziet daarvan inhoudelijke resultaten terug, zoals een vergrote kans op opsporingsindicaties en de versterking van de informatiepositie.

Het samenwerken lijkt echter geen besparing te geven op de tijd en middelen van de politie, integendeel. Nieuwe informatie en nieuwe samenwerkingsverbanden kosten veel tijd en energie. En goede informatie vraagt vervolgens ook om opvolging in de opsporing. De onderzoekers eindigen met een aantal organisatorische randvoorwaarden om de samenwerking verder vorm te geven.